

TRAPNÉ A BEZNADĚJNÉ. Ivo Strejček o Kongresu ODS a jeho mimořádně prázdném a hloupém usnesení

- editor007 | 17. dubna 2024

ČESKO: O víkendu se konal již 31. kongres ODS. Proběhnul v tichosti, bez valného zájmu veřejnosti. Pryč jsou doby, kdy stránky hlavních novin plnily dlouho před kongresy určující rozhovory se členy vedení kdysi rozhodující strany, či s těmi, kteří se na nadcházejícím kongresu chtěli ucházet o místo v jejím vedení. Přesto bychom měli k ostravskému sjezdu ODS několik poznámek učinit.

Výjimečnou disciplínou byl vždy hlavní projev předsedy strany. Václav Klaus naučil svoji politickou stranu, že takový projev má nejen reflektovat uplynulé období od minulého kongresu, vsazovat politické události do kontextu společenského a politického vývoje a v tomto rámci vysvětlit postoje ODS, nejen skládat účty, ale především navrhnout směr, kterým má strana v následujícím období jít. Klausovy projevy byly analytické, objektivní, zábavné. Uměl pochválit, uměl být uměřeně kritický, ale uměl především nadchnout. Jeho projevy byly vždy vizemi politicky realistickými a optimistickými. Jeho nástupci, Topolánek a Nečas se – v rámci svých politických i intelektuálních výbav – snažili od Klausova modelu příliš neodchýlit.

To s Fialou je to jiné. A v Ostravě to znovu potvrdil. Fiala není rétor se schopností strhnout davy, je nepřesvědčivý, nudný, pedagogicky upjatý a otažitý. Fiala je možná homo politicus, ale nezáživně akademický a politologický. Po několika minutách jeho vystoupení člověk pochopí, že poslouchat jej je ztrátou času, že nic objeveného neuslyší. Snad pár frází o volném trhu, o malém státu – prostě to, co asi ještě část členské základny a zbytků voličů chtějí od ODS slyšet. Věřit to však Fialovi, zejména po zkušenostech s jeho vládnutím, opravdu nejde.

I vystoupení místopředsedů se v dávných dobách ODS očekávala s jistým napětím. Lze si o mnohých myslet své, politické nuly to ovšem nebyly nikdy. Od Mirků Macků, přes Pavly Bémy až po (v mnohém sporné) Ivany Langery to byli lidé, kteří měli co říci ODS i české společnosti, měli promyšlenou politickou i odbornou agendu, jejich vystoupení byla rétoricky připravená, promyšlená a obsažná. Kdo viděl víkendová vystoupení místopředsedů Stanjury, Kupky nebo Baxy (o nové místopředsedkyni Decroix ucházející se „pirátsky“ o mandát v roztrhané džínové vestičce a baseballové čepici nemluvíme raději vůbec), musí jen nevěřičně vrtět hlavou, kam až to ODS pod vedením Fialy dopracovala.

Ovšem zastavme se ještě na chvíli u voleb místopředsedů strany. Přestože se ODS neustále vysmívá Babišovu ANO, že je výhradně „PR hnutím“, sama si počíná stejně. Ve volbách místopředsedů již v ODS dlouho nejde o konkurenční souboj, nejde o vygenerování kvality. Vše je vymyšleno a provedeno ve stylu „vše pro PR“. Jde o vnější efekt: my se nehádáme, jsme jednotní, nerozborně a neochvějně stojíme za svým předsedou. Kandiduje přesně tolik lidí, kolik je místopředsednických míst. A členská základna? Mlčí. Jednak zřejmě proto, že je strnule apatická, a proto neochotná se zoufalým stavem něco udělat, jednak proto, že ve skutečnosti kdysi silná, svébytná a sebevědomá členská základna již asi neexistuje.

Pokud za Klausových časů bývalo v ODS necelých čtyřicet tisíc členů, kolik jich má tato strana dnes? Deset tisíc? A to je problém. Silná členská základna je totiž nejen nutným podhoubím vychovávajícím a nabízejícím politické a odborné talenty, je také sebevědomým subjektem, jehož názory musí vedení

strany brát v úvahu. Nemohu opět v této souvislosti nevzpomenout předsedu Václava Klause a jeho pokorné chování na kongresech ODS. Vždy trpělivě, mnohdy zcela sám z celého vedení strany, seděl za předsednickým stolem, poslouchal vystoupení jednotlivých delegátů, činil si poznámky, aby v závěrečném shrnujícím slově na úplném závěru kongresu názory každého z vystupujících delegátů zapracoval a shrnul. Jedním z nejfalešnějších mýtů šířeného o Václavu Klausovi jsou nepravdivá tvrzení, že „nikdy nikoho neposlouchal“. Opak je pravdou, a tvrdím to s letitou zkušeností s tímto mužem. Václav Klaus vždy vyžadoval, poslouchal a respektoval názory členské základny či širšího vedení své strany. Ano, snad s některými pohledy nesouhlasil, ale nikdy by si nedovolil ani jednu tisícinu toho, co si dnes v ODS dovolí Petr Fiala.

Závazným výsledkem každého kongresu ODS bylo vždy usnesení. Jeho obsah vyjadřoval vůli delegátů. V dobách Klausovy jasné představy o budování a vedení politické strany bývalo usnesení vždy pečlivě přesně a tématicky strukturováno. Na každém slově záleželo. Mělo svoji preambuli, mělo část týkající se zahraničních událostí, událostí domácích a pak významnou část vnitrostranickou – tedy definování dalšího směřování ODS, stanovení úkolů nezbytných k dosažení cílů a vždy vyjádření úcty k členské základně se zdůrazněním nezbytnosti péče o její rozvoj.

Usnesení víkendového Fialova kongresu? Sotva desetibodové, prázdné, hloupé, plytké, nepodstatné. Poděkovalo vládě za „muniční“ pomoc Ukrajině, zavázalo členy ODS k další podpoře Ukrajiny, odsoudilo útok Iránu i Hamásu na Izrael a vyjádřilo Izraelskou podporu, ocenilo Fialu za „ukotvení“ ČR do západních struktur, pochválilo členy ODS ve vládě za výbornou činnost a vzkázalo členské základně, aby začala „makat“, protože se blíží evropské, krajské a senátní volby. Nic víc.

Toto není usnesení sebevědomé politické strany, která by měla vyjádřit co dělat, kam jít dál, co je podstatné a co ne. Víkendové kongresové usnesení je sice obrazem spokojenosti ODS sama se sebou, je sice trapnou a nemístnou pochvalou premiéra Fialy a ministrů ODS, ale nic víc. Nesděluje svým členům (a už vůbec ne voličům) s jakými programovými tezemi chce v této zemi vládnout, kam ji vést, neříká dokonce ani jednu jedinou větu k programu, který bude ODS hájit ve volbách do Evropského parlamentu za několik týdnů (což je na druhou stranu pochopitelné, protože ODS již sama se svým programem nekandiduje). Obsah usnesení víkendového kongresu ODS je tak vyjádřením intelektuálního zmaru a beznaděje této strany.

Jeden z bystrých českých komentátorů před pár měsíci označil politiky z vedení ODS za jakési „korunové moralisty“. Když do nich vhodíte korunu, na oplátku se doběla rozhoří nad nemorálností dnešního světa. Víkendový kongres ODS v Ostravě toto přiléhavé přirovnání potvrdil. ODS ukázala, že umí dobře „nastavovat morální zrcadla“ ostatním, že zručně šermuje vedením „spravedlivých“ válek po celém světě, proč však pro tuto stranu znamená „konsolidace veřejných rozpočtů“ výhradně dramatické zvyšování daní, proč Fialova vláda útočí na vlastnická práva, proč jsou nespokojeni zemědělci, učitelé či senioři, proč je naše země stále pevněji přivazována k Bruselu, tuto stranu – jak potvrdil kongres – moc nezajímá.

Je však zbytečné vybízet ODS k vážnému zamyšlení nad vlastním zoufalým stavem. Její vedení a zbytky členské základny si takovou politiku evidentně přejí a vyjadřují jí podporu. Nám ostatním proto už dlouho nezbyvá než přijmout realitu, ve které se z kdysi rozhodující pravicové konzervativní strany s celoevropským přesahem stal pouze trapný a nezajímavý automat na korunové mince.

AUTOR: Ivo Strejček

[ZDROJ](#)